

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Nr. 7-8
JULI
AUG
1974

Nogle taktløse personer har den 7. august øvet hærværk mod monumentet for den ukendte k-z-fange. Det ligger som bekendt ved Helligåndskirken på Strøget. Plakaterne agiterer for et orkester, der spiller i Mikroskøpøt, H. C. Andersens Boulevard. Gravskændariet er meldt til politivagten i Nyropsgade.

KAMMERATERNES HJÆLPEFOND

Stiftet 1945

PROTEKTOR: HDS. KGL. HØJHED PRINSESSE MARGARETHA

Henvendelser om hjælp i henhold til fondens fundats rettes til medlem af bestyrelsen, politiassistent S. Julsgaard Larsen, Boeslundvej 1, 2700 København, Brønshøj, tlf. (01) 71 72 72.

Henvendelse ang. feriehemmet på Kegnæs rettes til skoleinspektør Johs. Fosmark, Frederiksborgvej 109, 2400 København NV.

Medlemmer: Iflg. fundatsens § 4 kan som medlemmer af fonden kun optages danske statsborgere, der grundet aktiv indsats i frihedskampen i besættelsestiden har været indsat i danske eller tyske fængsler eller i danske eller tyske fange- eller koncentrationslejre. Danske sydslesvigere, der ikke har dansk indfødsret, men i øvrigt opfylder betingelserne, kan også optages; ligesom personer med norsk indfødsret, der har været bosiddende i Danmark og har øget aktiv indsats i frihedskampen, også kan optages som medlemmer.

Formål: Iflg. fundatsens § 14 skal de midler, fonden har til rådighed til uddeling, fortrinsvis komme deporterede, sekundært alle de, der som følge af deltagelse i frihedskampen har været arresteret og interneret, til gode tilligemed disse sidstes efterladte. Kammeratskabshjælpen ydes til: 1) Kammerater, hvis helbred på grund af frihedskampen har lidt sådan skade, at de ikke økonomisk er i stand til at give deres børn den uddannelse, som de ellers ville have fået. 2) Børn efter faldne kammerater. – Beløbet skal fortrinsvis anvendes til at give børnene en uddannelse som den, deres fader ville have givet dem, hvis han var blevet i live. 3) Tilskud til særlige formål udover de ovenfor under 2) nævnte til kammeraternes enker og børn. 4) Tilskud navnlig som hjælp til studieophold, rekreationsophold her i landet eller i de andre nordiske lande – og andre lignende øjemed.

Forretningsudvalget:

Formand:: Konsul, advokat Kaj V. Dahl, Borgergade 23B, 8700 Horsens.
Tlf. (05) 62 39 91

Næstformand:: General Fl. B. Larsen, Kongstedgård, 4293 Dianalund
Tlf. (03) 560207

Fungerende kasserer: Bankprokurist Olav Holst, Bengtasevej 6, 2900 Hellerup

Sekretær: Skoleinspektør Johs. Fosmark, Frederiksborgvej 109,
2400 København NV. Tlf. skolen 10 54 21, privat 10 41 28.

Politiassistent S. Julsgaard Larsen, Boeslundvej 1, 2700 København, Brønshøj
Tlf. (01) 71 72 72.

Den øvrige bestyrelse består af:

Skraeddermester Jacob Brandt,
Ørnevej 63,
2400 København NV. Tlf. (01) 34 95 60

Afdelingschef, civilingeniør
Mogens Dyre, Gildbækhus,
6430 Gildbro pr. Nordborg
Tlf. (044) 5 12 32

Overpostbud E. Holger Grome,
Tårnby Torv 24, 2770 Kastrup
Tlf. (01) 50 33 86

Bankprokurist Olav Holst, Bengtasevej 6,
2900 Hellerup. Tlf. HE 7780

Rektor Paul Holt, Præstevangsvej 35,
8210 Århus V. Tlf. (06) 15 48 05

Direktør G. Jespersen,
Herning Klædefabrik, 7400 Herning
Tlf. (07) 12 11 84

Oberst K. Kjeldsen, Rollosvej 3,
5200 Odense V. Tlf. (09) 12 66 03

Tandteknikermester Leo Kæraa,
Banegårdspladsen, 8000 Århus C
Tlf. (06) 27 04 28

Arkitekt Ove Chr. Lembecke,
Brødregade 19, 8900 Randers.
Tlf. (06) 42 51 30

Aut. vand- og gasmester Johs. Loft,
de Mezasvej 18, 8000 Århus C.
Tlf. (06) 13 57 23

Førstelærer P. E. Mahler, Ebberupvej
5631 Ebberup. Tlf. (09) 74 12 15

Kontorchef O. Olesen, Leonorasvej 8,
9000 Hasseri, Ålborg. Tlf. (08) 18.04 51

Provst Poul Riis,
Herrestræde 1, 4200 Slagelse.
Tlf. (03) 52 05 33

Fhv. justitsminister Knud Thestrup
Rosenvængets alle 10, 2100 Kbh. Ø
Tlf. Øbro 4172.

Bladet »PIGTRÅD«

Organ for og udgivet af Kammeraternes Hjælpefond. Udkommer med 11 numre årligt.

Ved bestilling af abonnement benyttes girokonto nr. 780.

ANNONCER:

Ekspedition, abonnements- og annonce-afdeling: Grenågade 14, 2100 København Ø. TRia 888 (kontortid 10–12, lørdag lukket).

Ved indbetaling for annoncer benyttes girokonto nr. 5 55 38.

Eventuelle fejl i besørgelsen af bladet rettes lettets og hurtigst ved henvendelse til udleveringspostkontoret.

REDAKTION:

Ansvarshavende redaktør:
skoleinspektør Johs. Fosmark.
Frederiksborgvej 109,
2400 København NV.
Skolen: 10 54 21. Privat 10 41 28.

TRYK:

Midtsjællands Bogtrykkeri ½
Tølløse.
Telefon (03) 48 51 57.

INDHOLD:

Fangestævnet på Als 123

Et fangestævne begunstiget af sommer og idyl

Glimt fra Fangesammenslutningens stævne på Als.

Denne overskrift vil sikkert alle de ca. 100 deltagere i årets fangestævne i Mommark skrive under på.

Ikke nok med vejret, omgivelserne og Handelskostskolen var det bedst tænkelige, men vore værter med forstander Thornfeldt og inspektør Clausen i spidsen, var gæstfrie ud over det sædvanlige. Dertil kommer et personale, der virkelig gjorde alt, for at vi kunne befinde os godt. Og det lykkedes dem, især bør køkkenet med økonomaen fru Jacobsen som ledende gastronom, roses for den vidunderlige mad, vi alle nød med en vældig appetit.

★

Stævneudvalgets formand kunne ved aftensmaden om fredagen byde de veloplagte stævnedeltagere velkommen. Allerede den første dags aften kunne man byde på en film om Sønderborg i skolens auditorium. Det var forevrigt meningen, at turistchefen fra Sønderborg skulle fortælle lidt om øen Als til de mange gæster fra hele landet. Men af en eller anden grund glimrede han ved sit fravær - uden afbud. Forhåbentlig er han den eneste turistchef i Danmark, der tillader sig det.

Vi klarede dog os selv, hvad vi jo har prøvet før. Især kom skolens sangbøger flittigt i brug, og Sønderborg-filmen, som var i farver, var absolut medvirkende til at øge forventningerne til turen ud i det blå næste dag.

Aftenen sluttede med kammeratligt samvær, og man fik indtryk af, at gensynsglæden mellem gamle venner var stor - man brød først op omkring midnat.

LØRDAG startede busturen kl. 10.00. Solen skinnede fra en skyfri himmel, tre

oplagte buschauffører var klar til at køre os ud i det sønderjyske sommerland, en tur, der gik gennem Sønderborg, forbi Dybbøl Mølle, skanserne og alle de gamle historiske steder, vi kender så godt fra Danmarkshistorien, og ikke mindst fra den nyere tid.

Vore chauffører var virkelig interesserede i at vise alt, hvad der kunne nås, og især glædede man sig over deres fortællelyst.

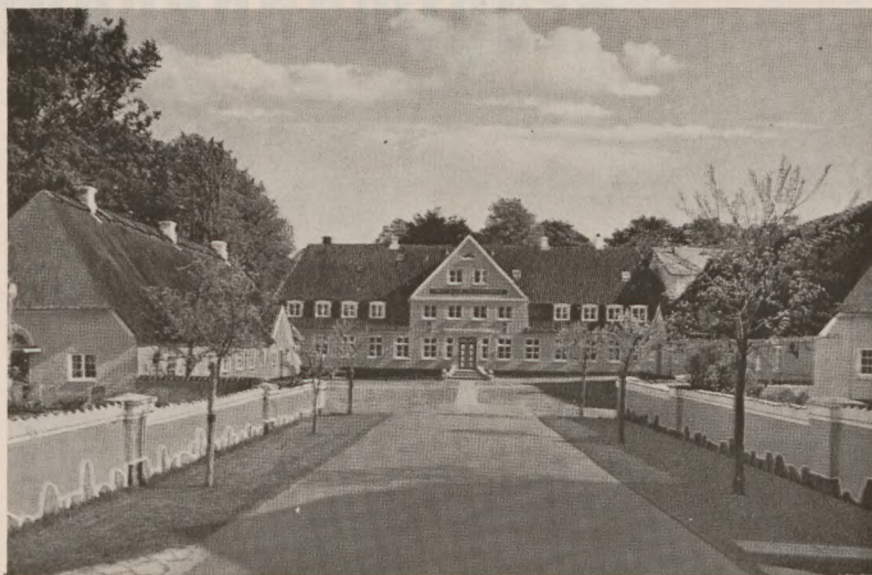
★

VED GRÅSTEN stoppede vi op for at hædre grænsegendarmernes chef oberst Palludan-Müllers minde med en kranse nedlægning - en højtidelighed, som sikkert vil blive husket af alle deltagerne, både fordi Fangesammenslutningens formand, Oskar Verner, holdt en manende og værdig mindetale for denne 100 %

danske patriot, men også for den højtidelige og smukke faneborg af danske og norske faner, som omkransede mindestenen ved kranse nedlægningen. De danske frihedsfarver sammen med de norske, nationale farver på kransebåndene er farver, der passer sammen på alle måder.

Men det bør også nævnes, at foruden den norske kammerat, som nedlagde den norske krans, havde vi det held at kostskolens gartner, pensioneret vagtmester Harald Andersen, tidligere gendarm og gammel Neuengammefange, som havde glædet alle stævnedeltagerne med at lave et ualmindeligt smukt blomsterbed i de danske frihedsfarver til ære for ankomsten af fangekammerater, var ham, der lagde kranzen for sin gamle chef.

★

Mommark Færgegård var rammen om årets fangestævne

Nordhavns Værftet

A/S

Kalkbrænderihavngade 22 - Kbh. Ø.

Tlf. 29 16 33

Uddannelse FOR DERES BARN?

Midt i store VILDMOSE i Vendsyssel, 20 km fra Aalborg, på tidligere forsøgsgård Centralgården, har Aabybro Realskole oprettet kostafdeling med henblik på at give børnene et godt forhold til naturen og til dyr, da der på skolen vil være heste, køer og andre husdyr. Der vil blive mulighed for at tage REALEKSAMEN, TEKNISK FORBEREDELSESEKSAMEN og UDVIDET TEKNISK FORBEREDELSESEKSAMEN.

**AABYBRO
KOST-OG
REAL-**

skole

Brochurer tilsendes!

Tlf.: kostafd. (08)265090-skolen241033-9440AABYBRO

ERLING FOSS

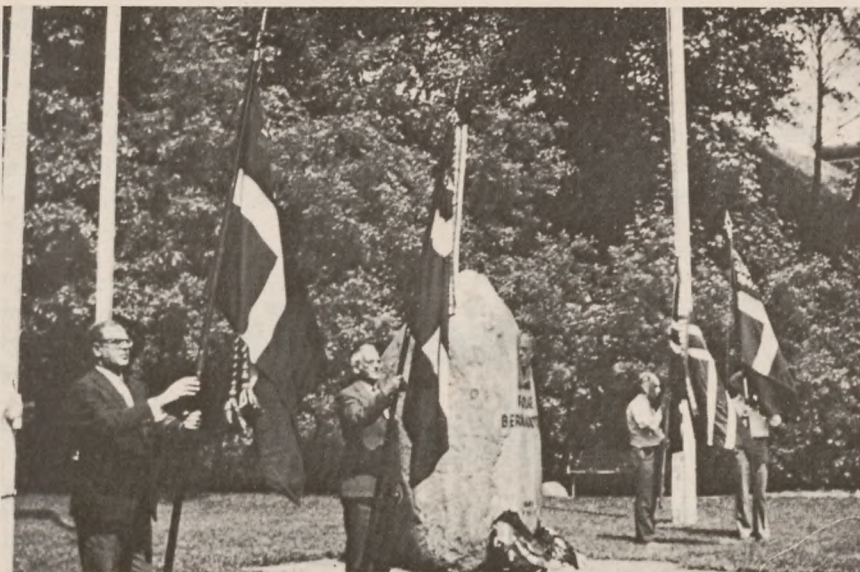
THORSGADE 59 • 2200 KØBENHAVN N.

Fragtmandscentralen

a/s

• •

Frederikshavn - Tlf. 08 - 42 16 00

Dansk-norsk faneborg ved mindestenen for Folke Bernadotte i Kruså

I KRUSÅ, KUNNE VI GENTAGE DEN FOR OS NATURLIGE KRANSENEDELÆGNING, DENNE GANG FOR Greve Folke Bernadotte. Og lige så naturligt forekommer det at være, at mindetalen denne gang blev holdt af vor norske fangekammerat Inger Gulbrandsen, som i sin tale mindedes sin egen og sine medfangers hjemtransport fra den berygtede kvindelejr Ravensbrück, takket være Folke Bernadottes indsats

Det var en glæde at se, at i dagens anledning var alle flag hejst, det svenske, norske og danske samt Røde-Kors flaget. Dog bedrøvede det mange af deltagerne, at Bernadottes mindesten i dag mangler mange bogstaver i inskriptionen. Mon ikke det var en opgave for de lokale myndigheder - men vi takker for flaghejsningen.

★

Nu gik turen videre til det endelige bestemmelsessted »FRØSLEV-LEJREN«. Her foregik dagens sidste kransenedlægning til minde om den så hensynsløst af tyske vagtposter myrdede Preben Erling Andersen. Solveig Skjøtt, tidligere Frøslev, holdt mindetalen og efter afsynselsen af »Altid frejdig når du går«, som for øvrigt blev sunget ved alle tre kransenedlægninger, kunne dagens højtideligheder afsluttes.

Herefter var der mulighed for en visit i lejrens museum med foredrag af vor fangekammerat Hans Bruun. Mon ikke de fleste deltagere skruede tiden lidt tilbage. Det forekom i hvert fald således.

Endelig kunne vi få tid til at indtage og nyde den fra skolen medbragte madpakke og drikkevarer. Stemningen var høj, og man nød gensynet med Frøslevlejren, især med tanken om, at man kunne forlade den igen frivilligt.

Vi benyttede lejligheden til at takke Civilforsvaret for tilladelsen til afbenyttelsen af den gamle spisebarak, og det er med sorg i sind, at vi erfarer, at lejren muligvis skal nedlægges. Hvem har dog fundet på en sådan uhyrlig tanke? Det er simpelthen ødelæggelse af et stykke Danmarkshistorie. Vi håber på, at de rette myndigheder besinder sig.

Vi kunne nu begive os hjemad langs den skønne fjord og de smilende landskaber, som viste sig fra sin smukkeste side.

Indmarchen i Frøslev bar et skær af triumf. Nu marcherede vi ind, men vi kunne også komme ud

Turen sluttede over Kegnæs, og jeg tror, at Kammeraternes Hjælpefonds ferie hjem bliver yderligere efterspurgt i fremtiden. Der er meget, der tyder på, at denne tur har prentet sig i sindet.

FESTMIDDAGEN blev et kapitel for sig, vi kunne glæde os over en dejlig menu. Doktor Harald Roesdahl med frue og Mogens Dyre med frue var hædersgæster sammen med flere, der alle har medvirket til at dette arrangement kunne gennemføres.

Det blev da også stærkt fremhævet af Sammenslutningens formand under hans velkomsttale, ligeledes glæden ved at være sammen med vore norske kammerater; dog savnede vi vore svenske venner. Oskar Verner håbede på, at denne tradition med at mødes en gang om året ville vare mange år endnu, trods de mange dødsfald i vore rækker.

Vor søde veninde Inger Gulbrandsen, iført norsk nationaldragt som lyste vældigt op blandt de festklædte stævnedeltagere, holdt en varm tale på de norske deltageres vegne. Hun håbede på, at et fangestævne i Norge ville kunne blive muligt til næste år, selv om hun på nuværende tidspunkt intet havde hørt om et sådant arrangement, skulle hun gerne undersøge mulighederne for at gennemføre et sådant.

I talerrækken deltog skolens inspektør Svend Aage Clausen og dr. H. Roesdahl, som ligeledes takkede for indbydelsen til festen. Begge understregede, at de til fulde forstod meningen med afholdelsen

Aggersborg Sparekasse
Tlf. (08) 22 10 75

Hjulfabrikken "HAMI"
Sortevej 17
8381 Mundelstrup
Tlf. (06) 241177.

VIBORG PRIVATE REALSKOLE
Trekronervej 12 - 8800 Viborg
Tlf. (06) 620369

ALFRED PEDERSEN
VOGNUMDSFORRETNING

STOREGADE 46 - HADSUND
TELEFON (08) 57 14 62

P. CHRISTENSEN
Entreprenør, aut. kloakmester

●
Tilbud uden forbindende
Nordgaardsvej 5 - Svogerslev
pr. 4000 Roskilde
Tlf. (03) 38 30 39

Svendborg Handels- skole

Dronningemaen 57 - Svendborg

Telefon *21 5511

Hilsen fra
Henry Sørensen
Klovborg

Persons Kleins Eftf. A/S
Mesterlodden 13
2820 Gentofte
Tlf. GE. 54

af et fangestævne og især værdien af det. Sidstnævnte kender især vore forhold, idet han var blandt de læger, som hentede fangerne ved hjemtransporterne fra Tyskland med De hvide Busser. Han understregede dog stærkt, at vi nu var i en ny tidsepokę med alle tegn på en ny og bedre kultur.

Jens Thomsen holdt en vittig tale for vore damer, som han tillod sig at sammenligne med aviser. Han klarede sig dog fint fra det, selv om Else Nielsen nok tog flest kegler på den sang, hun havde lavet i dagens anledning om os stakkels mænd. Den blev for resten kun sunget af damer og uddelt til damer. Hvor er ligeberrettigheden? Men god var den, og den skabte stor jubel.

Efter middagen var der i parken en overraskelse, idet en kvadrille folkedansere i alsiske folkedragter med en spillemand i spidsen spillede op til alsiske folkedanse. De gjorde stormende lykke og fik et fortjent bifald. Efter kaffen var der tændt fakler i parken, og hele selskabet kunne nu begive sig til stranden med fakler i spidsen. Her var der tændt et midsummerbål, og efter afsyngelsen af tre bålsange sluttede denne del af festen med et vellykket fyrværkeri. Børges Palmehaveorkester forstod netop, hvad de unge på fyrrer kan lide at danse og dansen varede da også til kl. 2 om natten, så det var lyst, da man hørte de sidste natterav-

Runde dage

September

Alfred Hansen, Bregnevej 1, 5000 Odense, tidligere Sachsenhausen 73094, fylder 70 år den 7. sept.

Arkitekt Asger Halfdan Pagh Barfod, Pinjehøj 22, 2960 Rungsted Kyst, fylder 60 år den 7. sept.

Assistent i Frihedsmuseet Bo Larsen, Florasvej 25, 2600 Glostrup, fylder 50 år den 8. sept.

Gert Blædel, Basnæs godskontor, 4230 Skælskør, Neuengamme 68397, Dalum, 60 år 27/9.

Kordegner Jan Engel, Hjortsholms Allé, 2400 NV, tidligere Frøslev, 65 år 16. sept. Han var en del år kasserer for Gestapofangernes Københavns afdeling. Han har nu taget sin afsked som kordegner ved Uterslev Kirke.

ne gå til ro.

★

Heldigvis var der først morgenmad mellem kl. 9 og 10 om SØNDAGEN.

Formiddagens vakse gæster kunne glæde sig over et glimrende foredrag af gårdejer Chr. Speggers, der talte om bondelivet på Als lige efter første verdenskrig, et foredrag, der blev lyttet til med stor interesse af de formiddagsfriske og spørgelysten tydede på, at man kunne lide foredraget.

Klokken 12 var tiden inde til den afsluttende frokost med efterfølgende kaffe. Man mærkede tydeligt afskedstimen nærmede sig, selv om humøret stadigt var højt ved den gode frokost. Flere deltagere tog ordet for at takke arrangementudvalget, og Erik Beermann takkede personalet på sin sædvanlige charmerende facon.

Skolens forstander takkede af med en glimrende tale, og vi sant: Den danske sang er en ung blond pige.

Til slut kunne stævneudvalgsformanden takke for den gode tilslutning, skolens gæstfrihed og alles hjælp til at gøre stævnet til en succes, og med sangen »Sku gammelt venskab rent forgå«, kunne et vellykket fangestævne tage sin afslutning.

Arne Hedegaard

Købmand Johs. Petersen, Aabenraa, Barak 10 - formand, kaldet »Muggi«

Oktober

Politimester Henning Petersen, V. F. Welchsvej 3, 7500 Holstebro, tidl. Vestre Fængsels tyske afdeling og Frøslev, fylder 60 år den 4. okt.

Martin Carlsen, Skomagergade 5, 9240 Nibe, Neuengamme 60930, Versen, 50 år 6. okt.

Sv. R. Larsen, Arnold Nielsens Boulevard 1, 2., 2650 Hvidovre, Neuengamme 69453, Dessauer Ufer., 50 år 8/10.

Postbud Søren Glasdam, Assensvej 489, 5642 Mellinge, Fyn, fylder 60 år 8. oktober.

Hugo Thygesen, Holbergsgade 5, 9000 Aalborg, fylder 50 år den 17. oktober.

Sekretær E. Muntz, Baltorpvej 106, 1., 2750 Ballerup, fylder 50 år den 25. oktober.

Fritjof Simonsen, Faksevej 4, 7400 Herning, Neuengamme 60773, Versen, 65 år 25/10.

— 80 —

Formanden for Kammeraternes Hjælpefond, konsul, advokat Kaj V. Dahl, fylder 80 år den 7. oktober.

Hærværk og gravskænderi

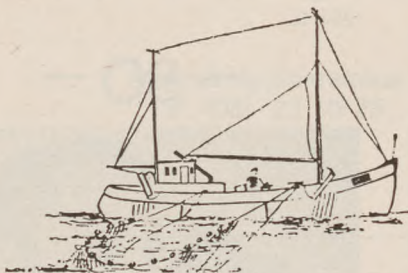
Landsforeningen af kz-fanger fra Neuengamme har den 7. august indgivet følgende anmeldelse til Københavns Politi:

Vedr.: Monumentet for den ukendte koncentrationslejr fange ved Helligåndskirken i København.

Landsforeningen af kz-fanger fra Neuengamme anmoder herved politiet om at rejse sag mod den eller de personer, der har opklæbet plakater og samtidig øvet hærværk mod ovennævnte monument. Landsforeningen er af den mening, at det drejer sig om gravskænderi, idet der her er gravsat askeurner fra koncentrationslejrene Auschwitz og Neuengamme.

Plakaterne drejer sig om et orkester, der spiller i restaurationen i Mikroskopet, H. C. Andersens Boulevard 7.

For os, der overlevede opholdet i Neuengamme i 1944/45, berører det dybt, at monumentet, der er rejst til minde om danske, der døde i tyske fængsler og koncentrationslejre, profaneres på denne måde *Landsforeningen af kz-fanger fra Neuengamme.*

ALTID de nyeste modeller i TRAWL
for reel og hurtig betjening garanteres

Thyborøn Trawlbinderi

Kristensen og Kjær
Telefon (07) 83 10 16

Privat Eiler Kristensen (07) 83 10 16
Privat Jens Chr. Kjær (07) 83 10 17
7680 Thyborøn

Hammerum Efterskole

7400 HERNING

KOSTSKOLE FOR 8. - 9. - 10. KL.

KAN AFSLUTTES MED STATSKONTROLLEREDE PRØVER.

OPLYSNINGER FÅS VED HENVENDELSE TIL SKOLEN.

HANS APPEL

TLF. (07) 11 62 34

TØMRER- OG SNEDKERARBEJDE

Vinduer, facadeelementer og udvendige døre

udføres i høj kvalitet og til fornuftige priser.

Tilbud uden forbindende

RIC. ANDERSEN OG SØN

TØMRER- OG SNEDKERFORRETNING

TIMRING PR. 7484 VILDBJERG

TELEFON (07) 13 15 35

Skatteinspektør Jørgen Bøg

Sønderjysk lune på skatteinspektørpost

Jørgen Bøg 50

Den sønderjyske lune fornægter sig ikke hos lederen af Ribe kommunes skattevæsen, skatteinspektør Jørgen Bøg, der søndag den 14. juli fyldte 50 år. Jørgen Bøg er født i Haderslev, hvor han tog realeksamen fra katedralskolen. Han kom ind på Haderslev Statsseminarium, men sprang fra efter et halvt års forløb, da der bød sig en elevplads ved kommunen. Det var mere sikkert end en fremtid som arbejdsløs lærer.

Bortset fra elevtiden har Jørgen Bøg hele tiden været ansat inden for skattevæsenet, og i 1964 flyttede han fra det sønderjyske til inspektørstillingen i Ribe.

Som sønderjyde har det nationale haft stor betydning for Jørgen Bøg. Han var i Haderslev med i FDF og tillidsmand i Det unge Grænseværn. Han var modstandsmand under krigen og blev taget af tyskerne i efteråret 1944. Indtil befrielsen sad han først på Staldgården i Kolding og derefter i Frøslevlejren. Jørgen Bøg er i dag formand for den jyske afdeling af sammenslutningen af politiske fanger 1940-45 samt med i Bernadottefondens bestyrelse.

Han er trommeslager i Ribe politikorps. Foruden skatteforedrag underholder Jørgen Bøg med sønderjyske historier og lune ved sammenkomster. Han har ligeledes i flere år været med i tulipankomiteen, og foruden musik har kunst været hans store interesse. J. Bøg var i 1972 medarrangør af Nordisk Kunstfestival i Ribe, og han er nu med i kunstmuseets og kunstforeningens bestyrelse.

Han underviser i skatteret på dansk kommunalkursus i Esbjerg og er i bestyrelsen for skatteinspektørforeningens 3. kreds.

Besøg på Nors Hovedgård

Randers-afdelingens Sct. Hansaften.

Søndag den 23. juni arrangeredes hejdagstur til Nors Hovedgård.

Vi startede fra Randers kl. 10 og ankom til Nors kl. 12.30. Her spiste vi vor medbragte mad. Herefter kørte vi en tur til Klitmøller og derpå mod Hanstholm.

På vejen til Hanstholm beså vi den strandede lægter, og 2 modige deltagere forfriskede sig med et bad, mens vi øvrige nøjedes med at få sand i skoene og olie under. I Hanstholm studerede vi havnen og kørte derpå til Vigsø, hvor vi så de smukt placerede feriehus, der ejes af »Dansk folkeferie«. Herfra gik turen tilbage til Nors og eftermiddagskaffen.

Efter et par timers afslapning samledes vi i laden, hvor der var dækket op til aftensmaden. Efter maden gik vi ud til bålet, hvor formanden for Randers afdelingen, arkitekt Ove Chr. Lembcke, mindede os om, at vel brændte bålet ned og vel kunne tingene komme så meget på afstand, at det synes, som vor mission med at samles også var uden betydning, men vi havde stadig en mission så længe der foregik ting som dem i Chile eller ordene blev knægtet, som vi havde set med den netop forviste sovjetiske forfatter.

Efter bålet blev der tid til en times dans på ladegulvet, men så måtte vi hjem til Randers. Inden afgang blev der rettet en tak til værtsfolkene og specielt til Anna Østergård, der flere gange havde trakteret os med kaffe.

HJEMTUREN forløb roligt og kl. 0.05 kunne vi takke Barner for en god tur. Anna Østergård inviterede os til høstgilde sammen med kammerater fra Ålborg den 17. august. Så starter vi igen.

Nors Hovedgård ejes af 9 kammerater, der hovedsagelig er medlemmer af Neuen-gamme-foreningen. Den er tænkt stillet til rådighed for kammerater til en meget lille pris, i år for 50,00 kr. for det halve hus pr. uge. Terrainet er pragtfuldt, ca. 6 km fra Vesterhavet lige oven for Nors sø og med statens reservat mellem huset og Vesterhavet, masser af chancer for lange traveture, stille og fredeligt.

En af ejerne af gården, Alex Binne-balle, bød os iøvrigt velkommen og viste os rundt, så vi fik indtryk af, hvilket stort arbejde ejerne havde lagt i at gøre stedet attraktivt for de kammerater, der kunne tænke sig at feriere her.

SACHSENHAUSEN-FORENINGEN

Formand: Oskar Verner. Muregade 10, 2200 København N, tlf. (01) 35 50 12

Sekretær: Rasmus Bonde Larsen. Marievej 7, 2740 Skovlunde, tlf. (01) 94 99 04

Kasserer: Banke Jung-Jensen, Skalb-jergvej 32, 5000 Odense
Peter Nielsen, Haraldsgade 3, 5000 Odense

Social oplysning Kai Wadsbach Petersen, Guldbergs Have 29, 2200 København N, tlf. 39 77 27

Formand i Ålborg: Arnold Mathiasen, Cort Adeleris Gade 19, 9000 Ålborg.

Formand i Esbjerg: Halvor Thomassen, Torvegade 159, 6700 Esbjerg. Tlf. (06) 12 87 83

Formand i Odense: Evald Lægteskov, Åsumvej 12B, 2, 5240 Vollsmose. Tlf. (09) 14 34 15

LANDSFORENINGEN ERHVERVSHÆMMEDE FRA FRIHEDSKAMPEN

LANDSLEDERSEN:

Formand: Oskar Verner Muregade 10, 2200 København N, tlf. (01) 35 50 12

Næstformand: Kai Wadsbach Petersen, Guldbergs Have 29, 2200 København N, tlf. (01) 39 77 27

Sekretær: Arne Hedegaard Rasmussen, Bredegrund 15, 2300 København S, tlf. (01) 58 99 54

Kasserer: Anna Strunge, Musvågevej 20, 8210 Århus V, tlf. (06) 16 98 12

Bestyrelsesmedlemmer: Alfred Bertelsen, Halvor Thomassen, Kaj Henning Køjstrup, Alf Møller, Tonny Hansen, Alfred Lunde, de

Socialt udvalg: Alfred Senn, Rylemosen 11, 2600 Glostrup, tlf. (01) 45 02 60

KØBENHAVNS AFDELING:

Formand: Oskar Verner, Muregade 10, 2200 København N, tlf. (01) 35 50 12

ÅRHUS AFDELING:

Formand: Alfred Bertelsen, Trøjborgvej 76, 8200 Århus N, tlf. (06) 16 63 18

ÅLBORG AFDELING:

Formand: Kaj Henning Køjstrup, Skelagervej 127, Hasseris, Ålborg, tlf. (08) 18 39 28

ESBJERG AFDELING:

Formand: Halvor Thomassen, Torvegade 159, 6700 Esbjerg, tlf. (05) 12 87 83

ODENSE AFDELING:

Formand: Alf Møller, Fauruskov, 5591 Gelsted.

HILLERØD AFDELING:

Formand: Ove Laursen, "Dysekilde", Ganløse, 2780 Millev. Tlf. (03) 18 30 46

NEUENGAMME-FORENINGEN

Formand: Holger Grome, Tårnby Torv 24, 2770 Kastrup, tlf. (01) 50 33 86

Kasserer: E. Jakob Jensen, Fabianhus, 3240 Esrum, tlf. (03) 20 01 49

Næstformand: Bernth Johannesson, Kongshulevej 20, 2800 Lyngby, tlf. (01) 87 02 64

Sekretær: Niels Otto Køster, Offenbachs Vej 27, 2450 København SV, tlf. (01) VA 2497 V.

Medlemskontakt og arkiv: Alex Th. Binne-balle, Elme Alle 43, 2630 Tåstrup, tlf. (01) 99 05 52

AGA A/S
Uplandsgade 57
2300 København S
Tlf. Su 9900

Aktieselskabet Aalborg Portland-Cement-
Fabrik

Registreret Revisor

O. Krummelbein

THYBORØN

TLF. * 83 13 33

BOFORS OVENLYS
Kristian Thomsen
Kronprinsessegade 26
1306 København K
Tlf. (01) 142060 - Telex 16361

Hustømernes A/S

Katrinebjergvej 117 - Aarhus C.

Kontoret Tlf. *16 62 00

Værkstedet Tlf. 16 80 04

Fo:retningsfører Reiner Rasmussen

priv. Tlf. 15 48 26

Erik Madsens

VOGNMANDSFORRETNING

Køre med frisk kød fra sydvestjysk Andelslagteri
i Esbjerg. Bliver udbragt med kølevogn om natten.
Også køletransport til England.

6 kølevogne fra 5 - 25 ton

To åbne fra 5 - 25 ton. Al transport til hele
Danmark.

Erik Madsens Vognmandsforretning

Stenderup 6630 Rødding

Tlf. - 04 - 84 61 87

Landsforeningen Gestapofangerne

Oktoberstævne

Repræsentantskabsmøde og kammeratskabsstævne den 18.-20. oktober

Som vedtaget på repræsentantskabsmødet sidste år bliver stævnet i år lagt på Fyn. Sjællandsafdelingen har midt i det smukke midtfynske landskab fundet »Kørelærercentret A/S«' kursusejendom.

Centret ligger ved landevejen Nyborg - Ringe ca. 15 km fra Nyborg og ca. 27 km fra Odense. Der er masser af plads og gode muligheder for såvel at nyde naturen som at hygge sig indendørs. 25 dejlige enkeltværelser og 10 dobbeltværelser alle med bad og toilet.

Vi prøver i år at udvide stævnet til 2 hele døgn. Der skal dog tegne sig mindst 25 til ankomst fredag aften for at gennemføre det, så hurtig tilmelding er meget ønskelig. For dem, der ikke kan komme fredag, vil lørdag middag være ankomsttid.

★

DET FORELØBIGE PROGRAM ser således ud:

Fredag den 18. oktober:

Ankomst og indkvartering kl. 18-20.
Aftenkaffe og kammeratligt samvær kl. 21.

Lørdag den 19. oktober:

Morgenmad kl. 8-10.
Bestyrelsesmøde kl. 10.
Øvrige formiddag fri.
1 dags deltagere: Ankomst og indkvartering kl. 11-12.30
Frokost kl. 13.
Repræsentantskabsmøde kl. 14-17
Eftermiddagskaffe kl. 15.30
Festmiddag med efterfølgende dans kl. 19

Søndag den 20. oktober:

Morgenmad kl. 8-10
Tur i deltagernes biler kl. 10-12
Middag kl. 12.30
Eftermiddagskaffe og afslutning kl. 15.
Der vil være mulighed for et begrænset antal deltagere til festmiddagen alene. Til stævnet er alle tidligere modstandsfolk velkommen også de, der eventuelt ikke er medlem af nogle af sammenslutningens tilsluttede foreninger.

Prisen vil være: For hele stævnet (2 døgn) incl. festmiddagen og 1 drink 205 kr.

Med ankomst lørdag middag incl. festmiddagen og 1 drink 145 kr.

Festmiddagen alene incl. 1 drink 65 kr.

Undertegnede ønsker at deltage og ankommer
den 18. oktober (sæt kryds ved det ønskede)
den 19. oktober

Undertegnede ønsker kun at deltage i festmiddagen

Deltagere:

.....

(skriv navn og adresse)

Tilmeldingsgebyr er i alle tre tilfælde 50,- kr. pr. deltager. Bedes sendt samtidig med anmeldelsen til fru Solveig Skjøtt, Ibstrupvej 25, 2820 Gentofte.

Mødestedet

er »Kørelærercentret« i Ellested pr. Ørbæk. Det ligger i det pragtfulde Midt-Fyn, og omgivelserne er så smukke og afslappende, at vi er overbevist om, at det vil have en positiv indvirkning på mødets og stævnets forløb. Det er let at komme til centret. Deltagere, der ikke er bilejere, kan fra Nyborg (og Bøjden) benytte Statsbanernes rutebil, der kører ruten: Nyborg-Ringe-Kværndrup-Fåborg-Bøjden. Der er stoppested i Ellested, der ligger mellem Ørbæk og Gislev.

Udstilling af plakater

Fra Imperial War Museum i London har Frihedsmuseet lånt en enestående samling af propagandaplakater fra 2. verdenskrig fra forskellige lande. Sammen med plakater, som museet selv ejer, vises disse plakater i en særudstilling »Plakat-kunst fra 2. verdenskrig« fra tirsdag den 27. august til søndag den 15. september. Den vil omfatte plakater fra Sovjet, Polen, Tjekkoslaviet, Jugoslavien, Tyskland, Holland, Frankrig, England, Norge, Grækenland og U.S.A. samt fra Danmarks officielle, nazistiske og illegale plakater.

Frihedsmuseet

vil den 29. august om aftenen være illumineret med fakler og der vil være åbent for besøgende kl. 19-22.

Det er varens kvalitet, som er afgørende ved salget. Transportens udførelse kan derfor være afgørende for, at kvaliteten bevares.

Lad os tale om Deres transportproblemer. Vi er kvalificerede specialister ved

CONTAINER- og DYBFROST-TRANSPORTER

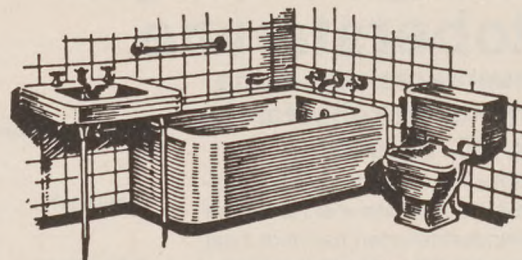
Jens Frost Transport a-s

International Transport og Spedition
DK 6330 Padborg

Telf. (04) 67 12 55 • Telex 52528

Filial:

6700 Esbjerg • Telf. (05) 13 11 08

en god forbindelse
når De får brug for

VVS

Sanitet
Badeværelse
Centralvarme
Fjernvarme
Oliefyр
Blikkenslager
Skifertag

Tilbud og overslag

Brdr. Mortensen

Blikkenslagere - Aut Gas- og Vandmestre
Søndergade 20 - Lunderskov - Tlf. (05) 58 50 03

Deres garanti for fagmæssig udførelse

L.C.BETONELEMENTER A/S.
LUFTHAVNSVEJ 25 — 9400 NØRRESUNDBY — TELEFON (08) 17 25 22

MALERNES FAGFORENING
København

Transport i ind- og udland

- ★ Internationale biltransporter
- ★ Spedition - klarering
- ★ Jernbane-, skibs- og luftfragt
- ★ Moderne terminal m. truck

Vejle Transport Compagni

Pakhusgade 2, 7100 Vejle
Telex 61 145 - Tlf. (05) 82 93 44

Landsforeningen af kz-fanger fra Neuengamme

Pilgrimsfærden til de tidligere koncentrationslejre ved *Emskanal*, *Dalum* og *Versen* ved *Meppen*, *Esterwegen* og *Hamburg/Neuengamme* lørdag den 7. september og søndag den 8. september 1974.

PROGRAM:

Lørdag den 7. september 1974 kl. 10.00: Mødested *Meppen-Bahnhof*pl.

Herfra køres til *Dalum*. Der gøres ophold ved det tidl. lejrområde. Derefter mindehøjtidelighed ved kz-gravene. Fra *Dalum* køres til *Versen*. På vej hertil nedlægges evt. kranser på kz-gravene i *Gross-Hespe* og *Gross-Fullen*, der også var kommandoer under *Neuengamme*. I *Versen* holdes mindehøjtidelighed ved mindestenen på kz-kirkegården. Herfra køres til *Esterwegen*. Spising under vejs. Der holdes mindehøjtidelighed og nedlægges kranser ved monumentet i den helt nyistandsatte *Walfriedhof-Esterwegen*. Efter højtideligheden køres nordpå mod *Hamburg*.

Søndag den 8. september 1974 kl. 11.00: Mødested: *Monumentet i Neuengamme*.

Her nedlægges kranser og blomster. Derefter samvær med tidligere kamrater fra organisationerne i *Hamburg* området. Et hold kører senere til *Ohlsdorfer kirkegården i Hamburg* og nedlægger blomster på afdøde generalsekretær i A.I.N., *Hans Schwarz's* grav.

Foreningens fane kommer til stede.

Landsforeningen af kz-fanger fra Neuengamme ser meget gerne, at medlemmer af *Sammenslutningen* og andre slutter op om færdene. Tilmelding sker til: *Alex Th. Binnebalde, Elme Allé 43, 2630 Tåstrup, telefon (01) 99 05 52*. Hvis der ikke svares – prøv da (07) 92 18 79 efter 19.00. *Hans Bøjlund Sørensen, Skovparken 7, 6000 Kolding, telefon (05) 52 96 11*.

Turen foretages som tidligere år. Der køres i private personbiler, som fyldes op i den rækkefølge tilmeldelserne kommer. Deltagerne betaler selv udgifter til transport, forplejning og hotelophold. Der vil blive udbetalt et mindre kontant tilskud pr. deltager (så langt pengene rækker) til dækning af benzin og færgeomkostninger. Dette skyldes en beskedent bevilling fra *Tipsmidlerne* til dette formål, som for-

eningen netop har modtaget. Der foretages ikke reservation af ahotelværelser. Men i *Meppen* kan anbefales *Hotel Pöcker, Herzogstrasse 15 A*. Der er varskoet om, at der kommer et antal danske.

Hvordan kommer man til Meppen? Der køres ad *Europavej E. 72* over *Haselünne*, hvor der drejes af til *Meppen*. Fra *Wildeshausen* drejer man af og kører ad hovedvej *B. 402* til *Meppen*. Men alle veje fører som bekendt til Rom – så hvis man ønsker at gøre afstikkere til andre steder, står det en frit. Man kan f. eks. køre over *Bergen-Belsen* ell. andre steder, hvor man ønsker at mindes sit ophold i årene 1944/45. Det tilrådes deltagerne at rejse i så god tid, at tre-dagede reglerne kan overholdes. På gensyn i *Meppen* den 7. september kl. 10.00!

Bestyrelsen.

Kollegierne

Der findes ni 4. maj kollegier med ialt 439 værelser. Frihedsfonden blev pioner for moderne kollegiebyggeri, da bestyrelsen i 1947 besluttede at bygge boliger til unge under uddannelse i stedet for at lave et monument for Danmarks frihedskamp. Vel er der bygget kollegier før den tid. Det ældste er *Valkendorfs Kollegium* fra 1595. *Regensen* stammer fra 1628, *Elers kollegium* fra 1691, og i tiden før den anden Verdenskrig byggedes *Hagemanns Kollegium*, *Kvinderegensen* og *Nordisk Kollegium*, men de lå allesammen i *København*. Først i fyrrerne kom universitetskollegierne i *Århus*.

Alle de gamle kollegier var til brug for den akademiske ungdom og i det væsentlige knyttet til bestemte læreanstalter.

Med Frihedsfondens kollegiebyggeri blev de nye principper knæsat i formuleringen: Alle unge af begge køn, der søger videregående uddannelse i mindst to år på et forud præciseret felt, kan opnå optagelse.

Det er stadig billigt at bo på et 4. maj kollegium, og det skyldes den absolutte forudsætning, som Frihedsfondens formand, grosserer *P. M. Daell*, lagde til grund for byggeriet. Kollegierne skulle være selvejende institutioner og skulle ved indvielse være gældfri og med den klausul, at kollegiebygningerne ingen sinde kan belånes.

Dette princip har gjort det muligt at holde udlejningspriserne i bund.

Ved det sidste møde i Kollegierådet, der er samarbejdsorgan for de ni 4. maj kollegier og med repræsentation fra Frihedsfonden, blev der forelagt en sammenligning, som ved udgangen af 1973 angav følgende månedlige priser:

Åbenrå: Kr. 425 for værelse og middag 5 gange ugentlig.

Aalborg: kr. 535 for værelse og fuld pension undtagen søndag.

Århus: kr. 240 for værelse.

Esbjerg: kr. 225 for værelse.

Horsens: kr. 200 for værelse.

København: kr. 275 for værelse.

Marstal: kr. 725 med fuld pension fem dage om ugen.

Odense: kr. 195 for værelse.

Tønder: kr. 185 for værelse.

Som det fremgår af oversigten er kollegierne særdeles forskellige med hensyn til tilbud. Det er en almindelig opfattelse, at den ideelle form er skabt i *Aalborg*, *Marstal* og *Åbenrå*, hvor alle kan spise sammen og dermed ikke alene løser et praktisk problem på god og billig vis, men også skaber grundlag for den udbygning af trivsel og godt kammeratskab, som er en naturlig følge af fællesskab også omkring bordets glæder.

Niels A. Eigenbroth

Hess skal blive hvor han er til sin død

Moskva: Det russiske forsvarsministeriums blad »*Krasnaja Svesda*« skrev lørdag, at Sovjet ikke vil gå med til at løslade Hitlers tidligere stedfortræder *Rudolf Hess* fra fængslet i *Spandau* i *Vestberlin*, hvor han afsoner en straf på livsvarigt fængsel. Fortiden må ikke glemmes, siger bladet, og der er ingen anledning til at vise mildhed mod *Hess*, der blev 80 år i sidste måned. Kravene om *Hess'* frigivelse er taget til i takt med, at det nynazistiske krapyl er blevet aktiviseret i en række kapitalistiske lande, konstaterer bladet. Folkenes dom i *Nürnberg* var retfærdig. (RB)

Von Schirach død 9/8

BONN: Tidligere rigsungdomsfører, chef for *Hitler-Jugend* og rigsstattholder i *Wien*, *Baldur von Schirach*, er død, 68 år gammel. Ved *Nürnberg*-domstolen idømmes han efter krigen 20 års fængsel. Han blev løsladt i 1966.

VESTJYSK TAGDÆKNING

v/ Jens Larsen

St. Darum . 6740 Bramming

Tlf. (05) 17 91 86

KERTEMINDE MATERIELHANDEL

Langegade 20

5300 Kerteminde

Tlf. 09-321434

Hilsen J. Schou
NIBE INSTALLATIONSFORRETNING

**en god
kontakt**

Stort udvalg i lamper
komfurer - køleskabe
vaske - og opvaskemaskiner
El - installationer af enhver
art udføres.

Aut. Installatør

**HENNING
ANDERSEN**

Svend Jepsens eftf.

Thyborøn - Tlf. 83 14 51

MISSIONSHOTELLET "SJØRRINGVOLD"

8 km fra
Thisted
ved de historiske Sjørring Volde

- * Hele årets feriested
- * Stedet, hvor De føler Dem hjemme
- * God mad og rimelige priser
- * Selskaber indtil 350 personer modtages
- * Bestil venligst pension i god tid
- * God parkering . Børnelegeplads

Telefon (07) 97 10 09 og 97 10 64

Elisabeth og Poul Ørgaard Nielsen

Post: 7700 Thisted

HER KAN DE KØBE DET HELE
på den halve tid og spare penge oveni købet

GALTEN BRUGSFORENING

Hadsten - Tlf. (06) 98 05 13

SRC

søsportens radio center

en gros & detail

**KLUB
RABAT**

REKVIRER KATALOG

LYNHURTIG EKSPEDITION

ANVISER GERNE NÆRMESTE FORHANDLER

SJÆLLAND:

GYVELVÆNGET 7 · RAMLØSE
3200 HELSINGE · TELF. (03) 11 21 53

JYLLAND:

HØBJERGVEJ 18 · 6000 KOLDING
TELF. (05) 52 75 48

<p>H. H. MOLTKE Thurebyholm Tureby</p>	<p>SKANDINAVISK EMBALLAGE Klampenborgvej 203-205 2930 Klampenborg</p>
<p>EJSTRUPHOLM MØBELFABRIK 736I Ejstrupholm Tlf. (05) 772030.</p>	<p>VÆRN OM NATUREN Hilsen P. Stærmose</p>
<p>VÆRN OM NATUREN G.A.V.</p>	<p>B.P. Depotet Stampøllevej 5 8300 Odder</p>
<p>Stagens Avis Tegn abonnement nu - og De vil få en god lokalavis Alle hverdag - Telf. (08) 44 11 55 Ålbæk afdeling (efter kl. 17.00) Telf. 48 84 05</p>	<p>Sønderstrup Sæbefabrik A/s Schaumann's Bogtrykkeri Smedegade 59 8700 Horsens Tlf. (05) 62 35 65</p>
<p>MINI RADIO & FJERNSYN Vestergade 11 - Herning</p>	<p>J. A. S. CYKLER Roskilde - Tlf. 350420 Hedehusene - Tlf. 160056 Espergærde - Tlf. 232114</p>
<p>WALTRICH A/S Abildager 19-21 2600 Glostrup Tlf. 96 55 88</p>	<p>Sv. Zink Christensen Bording Station</p>
<p>LADELUND LANDBRUGSSKOLE 6650 BRØRUP TLF. (05) 381006</p>	<p>DANSK HANDELSBLAD Aabyhøj</p>

MANGLER DE EN BLIKKENSLAGER

SÅ HENVEND DEM TIL:

FIRMA BLICO,
Allehelgensgade 24,
4000 Roskilde.
Tlf. (03) 35 10 78

Pas på de ældre i trafikken!
P.K.G.S.

OTTO BROE

Albert Rousing, Lundholdt's efft.

Speciale: Automatik og oliefyr

Danmarksgade 36 – Fredericia
Tlf. (05) 92 09 28

FORMERVANGEN 9
2600 GLOSTRUP

TELEFON (01) 45 07 00

Sydsjællandske Råstofkompagni
Smedevænget
4700 Næstved

**SØNDERJYSK
SLAMSUGER
SERVICE**

VOGNMAND FR. LUND

BIRKEVEJ 20 HADERSLEV, TELEFON (04) 521142

SANDGAARD & SØN
installatør
Algade 7 - 5750 Ringe
Tlf. (09) 621376

SCHERNINGS FARVER A/S

ØSTER ALLE 8400 Ebeltoft TLF. (06) 34 22 11

**Bryggeriarbejdernes
Fagforening
København F**

**Anton Jensen
Tranebjerg
8791 Samsø**

**Poul Kristensen Bogtrykkeri
Åkirkebyvej
7400 Herning**

S. B. DEKORATION
Nygårdsvej 41 - Esbjerg

POUL HENRIKSEN
Manufaktur
Hjørnet - Vejle

FÅBORG Møbellager
v/Helge Nielsen
Svendborgvej 79
Fåborg

RØDEKRO KOMMUNE

(05) 12 95 44

(03) 72 17 29

LARSENS MASKINFABRIK
Skagensvej 65 - 9900 Frederikshavn
Tlf. (08) 422260

Sophus E. Johnsen & Co.
Skibsproviantering
Havnegade 2 B . 8000 Aarhus C

BRUG TANDLÆGEBISTAND
F. Løbger

D. A. S. F.
Skagen

Skandinavisk Motor Co. A/S
Banemarksvej 12-16
Glostrup

Sadelmager
CHR. CHRISTENSEN
Tlf. (03) 65 13 88
Køge

Pas på de ældre i trafikken!
K.N

H. DAUGAARD SPEDITION
Internationale Transporter
6000 Kolding
Tlf. (05) 52 12 44
Telex: 51310

**Brdr. Lyng
MASKINFABRIK**

Rugvænget 36 - 2630 Tåstrup
Tlf. 99 18 78

Natklub TUNECIA
Istedgade 86, 1650 V.
Tlf. (01) 21 06 12

Frugt, Grønt, Konserver

HERBERT JENSEN

Kastruplundgade 9

50 04 02

priv. 51 00 56

**Ålborg Anlægsgartneri
Ålborg**

P. JUL NIELSEN
Aarhus

Pas på de ældre i trafikken!

S.A.

L. K. KRISTENSEN & SØN
Danmarksgade 53 - Aalborg

Installatør
Karl Lindenskovs efft.
Ved Sønderport
2300 København S
Tlf. Am 2700.

Fa. ALFRED NIELSEN
Dalager 1, - 2600 Glostrup
Tlf. (01) 45 04 11

Bogbinderi Axel Petersens efft.
Montangade 6, 8800 Århus
Tlf. (06) 12 08 15.

DANSK PATENT KONTOR A/S

„CHIC“
Vasker:
Storegade 85 Stege

TOKA Blomster
v/Hans Hansen
Adelgade 111
8660 Skanderborg

Erik Bechs efft.
Blikkerslager
Trepkasgade 2
2100 København Ø

STØT KAMMERATERNES HJÆLPEFOND

A. E. - Valby

Retfærdig harme

Udviklingen i Vesttyskland er gået nynazisterne imod, men det har knebet med at få gjort op med krigsforbrydere og gamle nazister.

Nu har forbundskansler Helmut Schmidt imidlertid under fransk pres måttet love skyndsomt at lade en aftale mellem Frankrig og Vesttyskland om udlevering af dømte nazistiske krigsforbrydere ratificere, og så kan man snart se en ende på det nazistiske kapitel i nyere historie, skriver »Vestkysten« for 13. juli i en leder.

Det er den tysk-franske Beate Klarsfeld, kendt som »Hævnens engel«, der har fået Bonn til at bøje sig under indtryk af fransk forbitrelse. Hun søgte sammen med sin mand at bortføre tyskeren Kurt Lischka fra Köln, men blev anholdt og i den forløbne uge idømt to måneders fængsel.

Dommen var nok til at få hele Frankrig til at protestere. Det var ikke Klarsfeld, men Lischka, som burde bag lås og slå, mente franskmændene, og den franske ophidselse var så stor, at forbundskansleren blev tvunget til at gribe ind.

Kurt Lischka, der nu er forretningsmand, var under krigen SS-leder i Frankrig og ansvarlig for deportation af 100.000 franske jøder og kommunister til de tyske kz-lejre. Han blev i 1950 idømt livsvarigt fængsel af en fransk domstol, men har kunnet gå fri, fordi han blev i Vesttyskland.

Under sin jagt på nazistiske krigsforbrydere er Beate Klarsfeld gang på gang stødt på forhindringen i form af den ikke ratificerede aftale, og hendes forsøg på at bortføre Lischka skulle nok tjene til at få denne forhindring fjernet. Hendes retfærdige harme over den tyske nølen blev forstået i Paris.

Præsident Giscard d'Estaing tog spørgsmålet op under forhandlingerne med Helmut Schmidt, og »Hævnens engel« må siges at have sejret, for aftalen om udlevering ventes nu omgående ratificeret.

Selv om der er gået mange år, er krigstidens lidelser og forbrydelser ikke glemt. I Frankrig var fjendtligheden så stor, at den truede det gode forhold til Vesttyskland, og vi andre kan da også kun være tilfredse med, at retfærdigheden nu endelig sker fyldest.

P. M. Daell

Grosserer P. M. Daell er død i en alder af 88 år.

Lederen af Fibiger Laboratoriet, medlem af Frihedsfondens bestyrelse, overlæge, dr. med. Jørgen Kieler (tidligere 50'er fra Porta) skriver disse mindeord:

De, der var unge og aktive under besættelsen, har nu nået den alder, hvor meddelelsen om en god vens død gang på gang fremkalder stærkt personlige minder og følelser, som vidner om, at tiden trods alt ikke er i stand til at læge alle sår. En sådan situation vil mange befinde sig i ved grosserer P. M. Daells død. Sammen med de personlige følelser udløser denne meddelelse imidlertid også en trang til over for en større kreds at give udtryk for den taknemlighed og respekt, hvormed grosserer Daell vil blive mindet af mange mennesker.

Som medstifter af Frihedsfonden og som dens formand i 25 år ydede grosserer Daell - i reglen skjult for offentligheden - en beundringsværdig indsats for at spænde et sikkerhedsnet ud under besættelsestidens ofre. Mange af disse har på et eller andet tidspunkt frygtet, at de skulle komme til at tilhøre en glemt generation, som samfundet kun kunne ofre en lirekasse på. På et eller andet tidspunkt i deres tilværelse har de imidlertid gang på gang oplevet, at en rank og handlekraftig skikkelse trådte ind i deres liv for roligt, men bestemt at tilkendegive, at dette ikke skulle få lov at ske. Han skabte social tryghed og genoprettede selvtillid og selvrespekt, hvor dette var påkrævet og muligt.

Det var imidlertid karakteristisk for grosserer Daell, at hans stærke pligtfølelse lige så meget omfattede fremtiden som fortiden. Igennem sin indsats for 4.-Maj Kollegierne virkede han for, at fremtidige generationer skulle få andel i den inspiration, som modstandsbevægelsen hentede i sammenholdet på tværs af alle sociale og politiske skillelinier.

Igennem Daell-fonden har grosserer Daell desuden sammen med sin hustru, fru Eva Daell sikret en stor støtte til løsningen af en lang række nationale, sociale og lægevidenskabelige opgaver mange år frem i tiden. For bl.a. dansk kræftforskning har denne indsats været af uvurderlig betydning. På Fibiger Laboratoriet vil grosserer Daell blive mindet med særlig taknemmelighed for afgø-

rende hjælp i kritiske stunder.

Grosserer P. M. Daell kunne se tilbage på en langvarig og fremragende humanitær indsats.

Jørgen Kieler
overlæge, dr. med.
Rungsted.

Francis Bull

Den norske professor Francis Bull døde på Frederiksborgs amtssygehus i Hørsholm, 87 år den 4. juli.

Francis Bull, der blev dr. phil. i 1916, var fra 1920 til 1957 professor i nordisk litteratur ved Oslos universitet.

Bull skrev i sine unge år flere bøger om Holberg, senere ledede han bl.a. udgivelsen af Bjørnstjerne Bjørnsons samlede værker og medredigerede udgaven af Ibsens samlede værker. Han har desuden med stor energi i skrift og tale taget tidens samfundsproblemer op til debat.

Francis Bull var en fremtrædende skikkelse i den norske åndelige frihedskamp under besættelsen. I fængslet på Grini 1941-44 skrev han en litteraturhistorie med toiletpapir og papirlapper som manuskript - Per Gynt, som han kunne udenad, var emne for mange af hans taler til kammeraterne - taler som delvis blev holdt hviskende!

Han var en fremragende kender af Danmarks og specielt Sønderjyllands historie og var en af de betydeligste personligheder i bestræbelserne for et nordisk samvirke.

Cand. polit. Aage V. Strøm-Tejsen

Efter knap en måneders sygdom er cand. polit. Aage V. Strøm-Tejsen afgået ved døden, 71 år gammel. Under sin sygdom nåede han at organisere festen for modstandsbevægelsens veteranklub, som han til sin død var formand for. Strøm-Tejsen, medstifter af Frihedsfonden, sad også i 4.-Maj-kollegiets styrelse. Hans løbebane fik med besættelsen en skarp drejning. Ti minutters forsinkelse reddede ham fra at blive dræbt af SS-folk, mens hans husfælle »Citronen« blev offer.

Strøm-Tejsen var polit. med hovedvægten lagt på driftsøkonomi.

Efter krigen blev han administrerende direktør for Schultz' Bogtrykkeri, gik videre til »Tutein & Koch« og blev selvstændig.

Befrielsen fra Neuengamme

29-års-dagen markeret ved den ukendte kz-fanges monument

Lørdag den 20. april samledes en trofast flok ved monumentet ved Helligåndskirken for den ukendte kz-fange.

Lørdag den 20. april samledes en trofast flok ved monumentet ved Helligåndskirken for den ukendte kz-fange.

Man ønskede at markere 29-årsdagen for befrielsen fra Neuengamme.

Formanden, Holger E. Grome, fortalte i sine velkomstord om dagens særlige betydning. Han gav derefter ordet til Frode Toft, redaktøren af bladet Gestapofangen.

Han sagde:

29 år er nu gået, siden De hvide Busser bragte hovedparten af de skandinaviske fanger ud af nazismens fængsler og KZ-lejre, bort fra de »dødsmarker«, som allerede var i gang og bort fra det ragnarok, der forestod ved nazismens sammenbrud.

Derfor står vi her i dag, vi der overlevede, for at sige tak for den frihed, vi genvandt for 29 år siden. Vor tak gælder dem, der tog initiativet og gennemførte denne enestående redningsaktion, ikke mindst den svenske greve Folke Bernadotte og den norske minister Ditlev. Men vi skylder også en tak til Røde Kors, socialministeriets embedsmænd, sygeplejerskerne, lægerne, chaufførerne og alle de andre, der påtog sig at gennemføre opgaven.

Vi står her også for at mindes vore døde kammerater, både dem, der ikke kom hjem, og de mange, der siden er døde af fangenskabets eftervirkninger.

Sammen med vore døde kammerater mindes vi også de mange, der faldt i kampen, både dem der kæmpede i de europæiske modstandsbevægelser og partisanhære, og de mange, der faldt ved fronterne, af vore kampfæller i de allierede nationers hære i nord og i syd, i øst og i vest. Uden deres indsats og ofre, havde der ingen forudsætning været for at gennemføre redningsaktionen.

Men det er ikke alene derfor, vi står her i dag. For ingen af os har vel i virkeligheden brug for en særlig dato for at kunne huske og for at kunne mindes.

Vi bærer mindet om vore døde kammerater med os hver dag i vore hjerter, og det vil følge os, så længe vi selv lever. Og vi bærer i os og på vor egen krop erindringen om det, der skete dengang. Det var

ufredens år, umenneskelighedens år og trældommens år.

Friheden er heller ikke noget, som alene må knyttes til særlige datoer.

Det er friheden i hverdagen, der tæller

Den frihed, der tæller og betyder noget, det er nok så meget friheden mellem disse datoer, friheden i hverdagen, friheden i hele tilværelsen. Friheden må vi derfor ikke nøjes med at mindes eller fejre på disse særlige datoer. Vi må hver dag tænke på den for at bevare den, om nødvendigt kæmpe for den - også for andres frihed end vor egen.

Når vi alligevel står her i dag og mindes vore døde og fejrer vor frihed, så må vi ikke glemme, at det, vi gennemlevede og oplevede dengang, det gjorde vi i fællesskab - også i fællesskab med dem, der faldt, dem, der blev myrdet eller mishandlet til døde, dem, der sultede ihjel.

Uden fællesskabet havde vi ikke stået her i dag. Her tænker vi naturligvis først og fremmest på vort eget snævre fællesskab og kammeratskab.

Vi må også tænke på et bredere fællesskab

Men vi må også tænke på et bredere fællesskab, det, der samlede vort eget folk og som samlede Europas folk på tværs af geografiske, racemæssige og politiske skel til fælles indsats mod den fælles modstander.

Skal friheden, friheden for frygt, skal trygheden og freden bevares, kan det kun ske ved, at vi fortsat gør vort til at bevare og udvikle fællesskabet i en indsats mod uret, terror og undertrykkelse overalt i vort eget land og i hele verden.

Vi, der overlevede verdenskrigens rædsler, og de nye generationer, for hvem dette kun er historie, vi må skabe et fællesskab for at sikre friheden for os selv og for andre.

Fortid og fremtid ... Begges stemme må blandes, for vor pligt er delt: At huske trofast. Og at glemme,

blot aldrig, aldrig glemme helt. Men ikke dyrke døde dage: Se fremad, når du ser tilbage!

I denne ånd mødes vi her i mindet om vore døde og med løftet om at bevare og udvikle det fællesskab, som vore døde var med til at skabe og grundfæste.

★

Som afslutning på den stilfulde højtidelighed blev der nedlagt blomster og krans ved den stiliserede trefod.

Der var imidlertid koldt, og man var derfor glade for, at arrangørerne havde sørget for et samvær bagefter ved en varm kop kaffe i KFUK's lokaler i St. Kanikestræde.

De tyske bunkers på Vestkysten er livsfarlige

Politimesteren i Ringkøbing vil nu gennem justitsministeriet søge at finde ud af, hvem der har ansvaret for de bunkers fra krigens tid, der ligger langs den jyske vestkyst. Årsagen hertil er, at politiet har opdaget, at de mange bunkers kan udgøre en fare for besøgende i området.

Mange af de tyske efterladenskaber er i tidens løb på grund af sandfygning blevet frit tilgængelige, og inde i de forskellige bunkers er der store huller og kanter, der frembyder en direkte livsfare.

I flere af bunkerne er der således fire til fem meter dybe skakter, der kun måler omkring en halv meter i bredden, og falder et barn ned i en sådan skakt, vil det være forbundet med meget store vanskeligheder af få barnet reddet op igen.

Dertil kommer, at barnet formentlig i letteste tilfælde ville pådrage sig svære kvæstelser og i alvorligste tilfælde ville dø ved et sådant styrt. Men også for voksne udgør bunkerne en fare med deres mange kanter og fremspring.

Det er ikke kun på kysten ved Hvide Sande og Søndervig, det er et problem. Det gælder hele kysten.

Kammeraternes
Hjælpefond

er de raske kammeraters hilsen
til de syge.